

account the characteristics of the development of each child; principle of stylistic and coloristic unity; use of special materials; complexity and flexible zoning.

On the basis of summarizing the results of the analysis of the design of the interiors of compensatory children's institutions of Ukraine of the state form of ownership, a number of shortcomings related to their design and functional zoning were highlighted: insufficiency of functional areas, for example, lack of privacy; non-compliance with psychological and aesthetic requirements. The lack of space for a group room and public areas, the absence of a number of functional areas were also revealed. It has been determined that the majority of such institutions in Ukraine, especially of the state form of ownership, need to be adapted to modern functional and aesthetic requirements.

Keywords: compensatory type of institution, compensatory preschool educational institution, social adaptation, children with disabilities, interior design.

УДК 721

Васильковська М. О.

магістер кафедри теорії архітектури

Київський національний університет будівництва та архітектури

mariia_v1095@ukr.net

ORCID 0000-0001-9341-8243

наук. керівник Пекер А. Й.

доцент кафедри теорії архітектури

Київський національний університет будівництва та архітектури

arkady.peker@gmail.com

ORCID 0000-0001-6900-9554

ФОРМОУТВОРЕННЯ АРХІТЕКТУРИ БУДІВЕЛЬ РЕКРЕАЦІЙНИХ ГІРСЬКОЛИЖНИХ КОМПЛЕКСІВ НА ПРИКЛАДІ СВІТОВОГО ДОСВІДУ

Анотація: в статті представлені головні фактори, які впливають на формоутворення архітектури рекреаційних гірськолижних комплексів та приклади їх доцільного взаємозв'язку зі спорудами. Визначається склад, значення та роль комплексів. Загалом вся інфраструктура гірськолижного комплексу ділиться на такі основні групи: медичні пункти; готелі; пункти прокату; вулично-дорожня мережа; підйомники; траси; стоянки; магазини; інші допоміжні споруди.

Ключові слова: рекреаційний гірськолижний комплекс, фактори впливу, принципи, інфраструктура, формування, функціонування.

Постановка проблеми. Останнім часом дуже став популярним відпочинок в горах. Чому ж так? Тому що жителі міст втомлюються від повсякденних турбот, метушливості урбанізованих територій, загазованості. Сучасні рекреаційні гірськолижні комплекси являються однією з дохідних та швидко розвиваючих галузей економіки.

Мета статті полягає у вивченні теоретичних основ формування та функціонування рекреаційних гірськолижних комплексів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «рекреації» вчені трактують по-різному, акцентуючи свою увагу на окремих характеристиках цього явища (часових, просторових та ін.). На думку багатьох вчених «рекреація» пов'язана з відтворенням фізичних, психологічних, духовних, інтелектуальних сил людини, яке відбувається в процесі оздоровчої, пізнавальної, спортивної, культурно-розважальної діяльності, яка займає частину вільного часу. Ю.Б. Храмов визначає поняття «рекреації» як всі форми дозвілля відпочиваючих в закритих приміщеннях та на відчинених просторах в природному та урбанізованому середовищі [1].

При проектуванні будь-якої групи конструкцій чи комплексу розглядається та аналізується класифікація та загальні вимоги до різновидів. В Україні на сьогоднішній день відсутні будь-які нормативні напрацювання у цьому напрямку. Тому для більш детального вивчення даної теми взято кілька норм по проектуванню та класифікації різних країн.

Загалом вся інфраструктура гірськолижного комплексу ділиться на такі основні групи: медичні пункти; готелі; пункти прокату; вулично-дорожня мережа; підйомники; траси; стоянки; магазини; інші допоміжні споруди [2].

Існують п'ять основних факторів, що роблять найбільш істотний вплив формування рекреаційних гірськолижних комплексів:

- містобудівний
- соціальний
- демографічний
- економічний
- естетичний

Містобудівний фактор полягає у продуктивному та ефективному використанні ресурсів землі. Це може бути як «зелене» екологічне проектування так і побудова сучасних високогірних відпочинкових комплексів. Важливим також є транспортне забезпечення, а саме безпосередній доступ до курортної місцевості та комплексу проживання й соціально-відпочинкова інфраструктура [3]. Розглядаючи закордонні курорти, можна спостерігати

вирішення проблеми транспортної доступності: використання підвісних канатних доріг вагончиккового типу.

Канатна дорога в Швейцарії доставляє відвідувачів на найвищу зупинку в Європі. Щодня Matterhorn Glacier Ride доставляє на висоту понад 3.5 тисячі метрів до двох тисяч туристів [4]. Зі «Східного села», яке збудоване спеціально для туристів в північно-західній частині острова Лангкаві, над тропічним лісом пролягає канатна дорога, яка веде до гори Мат Чінчанг. Сонячного дня на висоті 705 метрів над рівнем моря з оглядового майданчика можливо полюбуватися гірськими вершинами на півдні Тайланду (рис.1).[5]

Соціальний та демографічний фактор пов'язаний з підвищенням показників туристичної галузі, тобто зміни способу відпочинку людей. На сьогоднішній день прагнення до більш активного відпочинку, ознайомлення з недоторканими місцевостями природи та поєднання релаксу з динамічними моментами. Помітним стає заохочення молоді до гірськолижного відпочинку, і в зв'язку з цим бурхливий розвиток юнацького туризму [6].

Вплив цих факторів можливо спостерігати в гірськолижному курорті Буковель. Приїжджають полюбуватися тисячі гостей неймовірними пейзажами та горами з живописними вершинами. Цей комплекс слугує як для спокійного, розслаблюючого відпочинку так і для активного оздоровлення. Лижні траси високого класу та будь-якого рівня складності оснащені по всіх європейських вимогах та нормам (рис.2).

Четвертий з основних факторів формоутворення архітектури будівель гірськолижних комплексів є економічний фактор. Він полягає у техніко-ресурсному забезпеченні та взаємозв'язок між тенденціями розвитку таких комплексів та загальним економічним розвитком [7].

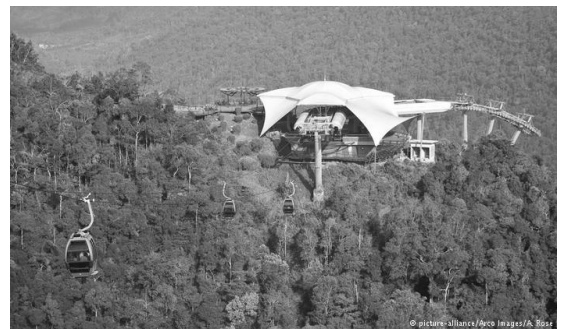
Останнім, але не менш важливим, фактором є естетичний. Закладається в гармонійному поєднанні комплексу з навколишнім середовищем, дотримання одного з принципів «зеленої архітектури» - принципу цілісності. Чудовим прикладом може слугувати гірськолижний курорт Гріндевальд у Швейцарії. У висоту він досягає 1034 метри та розташовується неподалеку від вершин Айгер та Мінх. Сімейні котеджи, термальні джерела, 50 км трас. Все це вписується в рельєф місцевості. В якості розваги доступні послуги пароплана, фітнес-центра, площадок для міні-гольфу. Відпочиваючі розважаються альпінізмом, походами в гори, катанням на ковзанах чи санях (рис.3).

Також ще одним комплексом, що споруджено за принципом цілісності є комплекс в Австрії Зельден (рис.4). Це один із найбільших лижних курортів Австрії Він захоплює великою кількістю трас різноманітної складності. При цьому, їх якість безперечна, а довжина перевищує 150 км. Також є великий спортивний центр, де можливо поплавати в басейні, відвідати сауну та розслабитися в джакузі й навіть зіграти в боулінг [8].

Висновок. Узагальнений аналіз складу, ролі та значення гірськолижних комплексів дозволяє визначити теоретичні основи формування та його функціонування. Викладено основні фактори впливу на формування комплексів та приклади доцільного поєднання їх в реальності: містобудівний, соціальний, демографічний, економічний, естетичний. Відносно проблем експлуатації потрібно не забувати про важливість спорудження сучасних нових засобів транспортування людей, які відпочивають, до гірськолижних трас – канатних доріг (закордонний досвід). А також пам'ятати про необхідність приведення до належного стану мережі існуючих автомобільних доріг та про реконструкцію загалом гірськолижної інфраструктури на схилах.

а)

б)

Рис.1. Канатні дороги: а) Matterhorn Glacier Ride (Швейцарія); б) Panorama Langkawi (Малайзія)

Рис. 2. Гірськолижний курорт Буковель в Україні

Рис. 3. Гірськолижний курорт Гріндевальд (Grindewald) в Швейцарії

Рис. 4. Гірськолижний комплекс Зельден (Soelden) в Австрії

Література

1. Храмов Ю.Б. Планировочная организация зон отдыха в городах и групповых системах расселения – Л. : Стройиздат, 1976. – 176 с.
2. ДБН В.2.2-13-2003. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди. Державний комітет України з будівництва та архітектури. – К.: 2004.
3. Котляров Е.А. География туризма и отдыха. Формирование и развитие территориальных рекреационных комплексов. – М.: Мысль, 1978.
4. Навколоосвітня подорож канатною дорогою [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dw.com/uk/навколоосвітня-подорож-канатною-дорогою/g-45658686>
5. Канатная дорога Лангкави [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.malaysia.travel/ru-ru/places/states-of-malaysia/kedah/langkawi-cable-car>
6. Гидбут А.В., Мезенцев А.Т. Курортно-рекреационное хозяйство: региональный аспект. – М.: Наука, 1991
7. Бухаріна Л.М. Розробка стратегії розвитку сфери туризму в Україні – Економіка та держава, 2009
8. Горнолыжные курорты Австрии [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mirstran.com/gornolyzhnye-kurorty-avstrii/>

Аннотация

М.А. Васильковская, магистр кафедры теории архитектуры, Киевский национальный университет строительства и архитектуры.

Принципы формообразования архитектуры зданий рекреационных горнолыжных комплексов.

В статье представлены основные факторы, влияющие на формообразование архитектуры рекреационных горнолыжных комплексов и примеры их целесообразной взаимосвязи с сооружениями. Определяется состав, значение и роль комплексов. В общем вся инфраструктура

горнолыжного комплекса делится на следующие основные группы: медицинские пункты; гостиницы; пункты проката; улично-дорожная сеть; подъёмники; трассы; стоянки; магазины; другие вспомогательные сооружения.

Ключевые слова: рекреационный горнолыжный комплекс, факторы влияния, принципы, инфраструктура, формирование, функционирование.

Annotation

M. Vasylovskaya, master's degree student of the Architecture Theory Department, Kyiv National University of Construction and Architecture.

The principles of shaping the architecture of buildings of recreational skiing complexes.

The article is said about concept "recreation". According to many scientists, "recreation" is associated with the reproduction of the physical, psychological, spiritual, intellectual powers of a person, which occurs in the process of improving, cognitive, sports, cultural and entertainment activities, which occupy part of free time.

The article is presented about the main factors that influence the formation of the architecture of recreational skiing complexes and examples of their appropriate interconnection with the buildings. There are five main factors that make the most significant impact of formation of recreational skiing complexes: - town-planning; - social; - demographic; - economic; - aesthetic. The urban development factor is the productive and efficient use of land resources. The social and demographic factor is associated with an increase in the tourism industry, that is, changes in the way people are resting. The economic factor is the technical and resource-provided and the relationship between the development trends of such complexes and general economic development. Aesthetic is laid in the harmonious combination of the complex with the environment, adherence to one of the principles of "green architecture" - the principle of integrity.

When designing any group of structures or complexes, the classification and general requirements for varieties are considered and analyzed. There are determined the composition, meaning and role of complexes, their classification by different. In general, the entire infrastructure of the skiing resort is divided into the following main groups: medical points; hotels; rental points; street-road network; lifts; tracks; parking; shops; other ancillary facilities.

Key words: recreation ski complex, factors of influence, principles, infrastructure, formation, functioning.